

Скубіліна А.В.

асистент;

Максименко К.В.

студент,

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського*

ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ В УКРАЇНІ

Використання комп'ютерних технологій присутнє в житті кожної людини, відповідно, не ігнорують технологічний прогрес й українські бізнесмени намагаючись залучати інформаційні технології у бізнес. Таким, чином виникає велика кількість Інтернет-магазинів та проектів, які потребують нового виду розрахунків, який би полегшував операції купівлі продажу на ринку електронної комерції. Тому, саме електронні гроші є рішенням даної проблеми. Електронні гроші зручно використовувати як продавцю, так і покупцю певних матеріальних та нематеріальних благ та послуг. Оскільки, електронні гроші з'явилися не так давно, відсутнє поняття змісту електронних грошей та налагодженої законодавчої системи, що обумовлює актуальність даного дослідження.

За класичним визначенням, електронні гроші – це грошові зобов'язання емітента в електронному вигляді, які знаходяться на електронному носії в розпорядженні користувача. Електронні гроші відповідають наступним параметрам [4]:

- 1) фіксуються і зберігаються на електронному ресурсі;
- 2) випускаються емітентом при отриманні від інших осіб грошових коштів, в обсязі не меншому, ніж емітована грошова вартість;
- 3) є засобом платежу іншими (крім емітента) організаціями.

Електронні гроші зберігаються в електронному вигляді, що обумовлює їх зручність у використанні, адже вони є прекрасною альтернативою паперових грошей. Саме пошук більш зручного варіанту паперовим грошам підштовхнув людину на створення електронних грошей.

Наприкінці 90-х років минулого сторіччя одними з перших системам електронних розрахунків, якими користувались українці були: WebMoney Transfer та PayPal. За короткий проміжок часу ці системи здобули визнання Інтернет-спільноти і почали використовуватися в Україні, як базові системи для швидкого і простого способу здійснення розрахунків [1, с. 43].

Сьогодні кількість електронних грошей в обігу незначна, і вони суттєво не впливають на монетарну політику. Проте, враховуючи потенційну можливість росту емісії електронних грошей, Європейський центральний банк вважає за необхідне створення відповідної регуляторної бази [3, с. 26].

Поява такого феномену, як електронні гроші, та їх популярність у здійсненні розрахунків в мережі Інтернет була пов'язана з наступними перевагами:

- доступність. Користувачу електронних грошей потрібен лише Інтернет та комп'ютер;
- зручність. Саме цей фактор для багатьох є ключовим. Найважливішою складовою сучасного бізнесу є оперативність. А час, який витрачено на заповнення квитанцій, черги і т.п. – це втрачені можливості. Користувач може отримати доступ до електронного гаманця в режимі 24/7 і вести свій бізнес без жорсткої прив'язки до банківської системи країни, в якій він знаходиться. Тобто, він може вести свій бізнес, отримувати сплату за товари і послуги та проводити миттєві розрахунки;
- мобільність. Де б не знаходився підприємець, він може продовжувати вести свій бізнес, використовуючи комп'ютер, ноутбук, мобільний телефон і Інтернет;

- безпечність. Системи електронних грошей дозволяють забезпечити достатній рівень захисту особистих даних і коштів користувача для здійснення шахрайських дій з боку третіх осіб;

- простота використання. Будь-яка людина, навіть не фахівець в галузі ІТ, може легко навчитись працювати з електронними грошима. Наприклад, для реєстрації електронного гаманця потрібно витратити декілька хвилин, а для реєстрації і випуску банківської карти – декілька тижнів;

- оперативність. Розрахунки електронними грошима проходять миттєво і гарантовано;

- анонімність. Більшість систем електронних грошей потребують від користувача мінімальних особистих даних і дозволяють проводити анонімні платежі;

- підтримка мікроплатежів. Електронні гроші дозволяють ефективно проводити транзакції з платежами еквівалентом від 0,1 до 10 доларів США, за відсутності низької комісії всередині системи [1, с. 16].

Але необхідно пам'ятати також про недоліки даної системи. Проблема в тому, що система електронних грошей – це перш за все технічний процес, який не гарантує те, що під час переказу електронних грошей не відбудеться збій. Якщо виникає така проблема, необхідно звертатись до адміністратора віртуальної системи, але ніхто не гарантує безпеку вашим коштам. Наступною проблемою є проблема шахрайства. Шахраї швидко опановують комп'ютерні технології: створюючи спеціальні програми, які перехоплюють грошові перекази, створюючи віртуальні системи, які дозволяють анонімно переказувати кошти, що не дозволяє поліції виявити злочинця.

Згідно даних НБУ, порівнюючи перше півріччя 2016 року з першим півріччям 2015 року кількість випущених електронних грошей збільшилась майже в 2 рази (з 21,6 млн. грн. до 39 млн. грн.), а обсяг операцій з ними в 1,6 раз (з 1,1 млрд. грн. до 1,8 млрд. грн.) [2].

Для подальшого розвитку електронного ринку та розрахунків з використанням електронних грошей необхідно [4]:

1) створити законодавчу базу щодо функціонування платіжних систем у мережі Інтернет, яка б визначала принципи розрахунків електронними грошима та регулювала ефективну діяльність небанківських установ на ринку електронних платіжних систем;

2) зменшити відсоткову ставку комісійного платежу при введенні і виведенні грошей із системи електронних платежів Інтернет.

Дотримання вищезазначених вимог дозволить зробити електронну комерцію в Україні найбільш привабливою з точки зору економності розрахунків, надійності платежів та сприятиме збільшенню обороту грошей та кількості учасників електронних розрахунків в мережі Інтернет.

Але в Україні існує ряд проблем, які перешкоджають розвитку електронних грошей, серед них виділяють такі [4]:

1) психологічна та технологічна невідповідність учасників бізнесу та регулюючих органів;

2) відсутність ефективної законодавчої бази у сфері Інтернет-бізнесу та електронної комерції;

3) відсутність поінформованості суспільства в цілому про переваги Інтернет-комерції;

4) високі комісійні платежі за введення і виведення грошей через посередників електронних платіжних систем.

Отже, електронні гроші – це альтернатива паперовим грошам, які відкривають перед людиною нові можливості в мережі Інтернет. Останнім часом в усьому світі все частіше використовуються електронні гроші, а отже обіг паперових грошей та цінних паперів помітно уповільнюється. Майже всі країни світу переходять до

нових платіжних інструментів, для України такі зміни також є характерними. Перевагами електронних грошей є доступність, зручність, мобільність, простота використання, оперативність і підтримка мікроплатежів. Хоча безпечність і анонімність теж включені до списку переваг, проте одночасно вони вважаються й недоліками віртуальних систем. Для того, щоб вдосконалити систему електронних грошей в Україні необхідно створити нормативно-правову базу, яка забезпечить ефективну діяльність даних систем та створити програми, які б змогли контролювати надходження грошей та зберегти їх від різних видів шахрайств, оскільки найважливіший фактор у функціонуванні електронної грошей – це безпека.

Список використаних джерел:

1. Кравчук В. Електронні гроші в Україні / В. Кравчук, Д. Науменко, А. Глибовець. – К.: Альфа-ПСК, 2012. – 64 с.
2. Національний банк України [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=125412 – Назва з екрана.
3. Сенищ П. М. Світовий досвід та перспективи розвитку електронних грошей в Україні [Електронний ресурс] / П. М. Сенищ, В. М. Кравець. – К., 2008. – 149 с. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=70690>. – Назва з екрана.
4. Сиротинська А.П., Сучасні проблеми і перспективи розвитку електронних грошей в Україні та особливості їх відображення в обліку / А.П. Сиротинська, О.П. Лесик [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/prvse/2011_1/2_9.pdf – Назва з екрану.

Хегай Е.А.

студентка,

Научний керівитель: Сардак С.Э.

доктор економічних наук, доцент, професор кафедри,

Днепропетровский национальный университет имени Олеся Гончара

ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ И ВЛИЯНИЕ МАЛОГО БИЗНЕСА НА НАЦИОНАЛЬНУЮ ЭКОНОМИКУ

Развитие экономики любой страны не может существовать без оптимального соотношения в ней малых, средних и крупных предприятий. Особую роль в данном процессе играет слой малого предпринимательства, на базе которого формируется средний класс, что в свою очередь является гарантом и носителем социальной стабильности и порядка. Необходимо серьезно относиться к проблемам малого бизнеса, которые определяются двумя основными причинами. Первая – та роль, которую играет малый бизнес в формировании гражданского общества; вторая – его удельный вес в современной экономике, достигающий в развитых государствах более 70% ВВП.

Цель работы состоит в изучении функционирования предприятий малого бизнеса, преимуществ, недостатков и его влияния на национальную экономику. Актуальность данной проблематики заключается в том, что малый бизнес способен вывести страну из кризиса, обеспечить ослабление монополизма, добиться эффективного функционирования производства и сферы услуг.

Исследованием и развитием малого бизнеса занимались такие ученые, как Г. Браун, А.О. Блинов, В.В. Богуславский, Ж. Бодо, Б.Д. Бреев, М. Бэйтмэн, Л.В. Давыдова, А. Смит, Д. Стори, С.Э. Сардак, Р. Кантильон и другие. Малый можно классифицировать как особый творческий тип экономического поведения.